

Türkiye: 19 LGBTİ+ hakları savunucusuna yönelik tüm suçlamalar kaldırılmalıdır

Uluslararası insan hakları kuruluşları Civil Rights Defenders, FIDH, Front Line Defenders ve ILGA-Europe, haklarında dava açılan 19 LGBTİ+ hakları savunucusuna yönelik tüm suçlamaların kaldırılmasını talep etti. Hak savunucularının yargılanacağı davanın ilk duruşması, 12 Kasım 2019 tarihinde Ankara’da yapılacaktır.

10 Mayıs 2019 günü gerçekleşen ODTÜ LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’ne katıldıkları için haklarında “kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılma” ve “ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama” suçlamaları ile dava açılan 19 LGBTİ+ hak savunucusu, 12 Kasım 2019 tarihinde, ilk kez hâkim karşısına çıkacak.

Yargılanan 18 öğrenci ve bir akademisyen, ODTÜ Onur Yürüyüşü sırasında gözaltına alınan 22 kişi arasındaydı. Üniversite yönetimi, yürüyüş için katılımcıların toplanmaya başlaması üzerine güvenlik güçlerini kampüse davet etti. Polis göstericileri biber gazı, plastik mermi ve fiziksel güç kullanarak dağıttı ve aralarında akademisyenlerin de bulunduğu 22 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanların tamamı aynı gece geç saatlerde serbest bırakıldı.

Dört kurum adına konuşan ILGA-Europe Programlar Direktörü Björn van Roozendaal “Polisin saldırdığı ve gözaltına aldığı sırada, insan hakları savunucuları kendilerinin ve başkalarının haklarını savunmak amacıyla bir araya gelmişlerdi ve barışçıl bir biçimde toplantı ve gösteri yapma haklarını kullanıyorlardı. Hiç kimse barışçıl gösteri hakkını kullandığı için yargılanmamalıdır. Hak savunucularına yönelik tüm suçlamalar düşürülmeli ve bu dava kapatılmalıdır” dedi.

9. Onur Yürüyüşü, ODTÜ’de toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak, LGBTİ+fobi ile mücadele etmek ve kampüsü LGBTİ+ bireyler için güvenli bir alan haline getirmek amacıyla 1996 yılında kurulan ODTÜ LGBTİ+ Dayanışması adlı öğrenci topluluğu tarafından düzenlenmişti. Grup 2011 yılından bu yana her yıl mayıs ayında kampüste Onur Yürüyüşü düzenliyordu.

Etkinliğin gerçekleşeceği tarihten birkaç gün önce, 6 Mayıs 2019 tarihinde, ODTÜ Rektörü Mustafa Verşan Kök öğrencilere, öğretim üyelerine ve mezunlara gönderdiği bir e-postayla, 9. Onur Yürüyüşü’ne izin verilmeyeceğini duyurdu. Rektör, söz konusu mesajında, Ankara Valiliği’nin il genelinde her türlü LGBTİ+ etkinliğini yasaklayan 3 Ekim 2018 tarihli kararına atıfta bulundu ve yürüyüşün gerçekleşmesi halinde gerekli tedbirlerin alınması için Ankara Emniyet Müdürlüğü ile görüşüldüğünü belirtti. 10 Mayıs günü Yürüyüş için öğrencilerin toplanmaya başlamasıyla Rektör tarafından kampüse davet edilen polis, kalabalığı şiddet kullanarak dağıttı. Müdahale sırasında 21 öğrenci ve bir öğretim üyesi gözaltına alındı.

Bu olaydan kısa bir süre sonra, üniversite yönetimi yürüyüşe katılan öğrenciler hakkında idari soruşturma başlattı. 5 Ağustos 2019 tarihinde, yürüyüşe katılan 19 LGBTİ+ hakları savunucusu, haklarında “kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılma” ve “ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama” suçlamaları ile toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa (TCK 2911. Madde) muhalefetten dava açıldığını öğrendi.

Ankara Valiliği, 18 Kasım 2017 tarihinde, “toplumsal hassasiyetler, genel ahlak ve genel sağlığın korunması, kişi güvenliğinin ve özgürlüğün korunması” gerekçeleriyle, LGBTİ+ temalı tüm etkinlikleri süresiz olarak yasakladığını ilan etmişti. OHAL uygulamasının 19 Temmuz 2018 tarihinde sona ermesine rağmen, Ankara Valiliği’nin LGBTİ+ etkinliklerine ilişkin yasağı sürmüştü. Valilik, 3 Ekim 2018 tarihinde ikinci bir genel yasak kararı duyurarak, aynı gerekçelerle LGBTİ+ etkinliklerini tekrar süresiz olarak yasaklamıştı.

19 Nisan 2019 tarihinde, Ankara Bölge İdare Mahkemesi, LGBTİ+ etkinliklerine ilişkin OHAL döneminde verilen genel yasaklama kararını, hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle [iptal etti](#). Mahkeme, yasağın süre bakımından sınırsız olması, yasaklanan eylemlerin niteliğine ilişkin bir sınırlama ve belirlilik de bulunmaması sebebiyle kararın hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı ve hukuk dışı olduğuna hükmetti.

Devletin görevinin barışçıl toplantı ve yürüyüşleri yasaklamak değil, gerekli tedbirlerini alarak göstericilerin güvenliğlerini sağlamak olduğunu hatırlatan uluslararası insan hakları örgütleri, yetkilileri, insan hakları savunucularını yargılamak yerine, yürüyüş sırasında polisın aşırı güç kullandığı iddialarını kapsamlı ve tarafsız bir biçimde soruştırmaya çağırdı. Ortak açıklamada, 19 hak savunucusu hakkındaki tüm suçlamaların kaldırılmasını talep edildi. Açıklamada, Türkiye’deki tüm insan hakları savunucularının meşru insan hakları faaliyetlerini herhangi bir kısıtlama ve baskıya maruz kalmadan sürdürülebilmeleri için gerekli tüm tedbirlerin alınması çağırısı da yapıldı.

[Civil Rights Defenders](#)

[FIDH](#)

[Front Line Defenders](#)

[ILGA Europe](#)